P9_TA(2019)0112

Nasilno zatrtje nedavnih protestov v Iranu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. decembra 2019 o nasilnem zatrtju nedavnih protestov v Iranu (2019/2993(RSP))

(2021/C 255/13)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iranu, vključno z zadnjo z dne 19. septembra 2019 o Iranu, zlasti položaju zagovornikov pravic žensk in zaprtih državljanov EU z dvojnim državljanstvom ([1]),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 4. februarja 2019 o Iranu,

— ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrella Fontellesa z dne 8. decembra 2019 v imenu EU o nedavnih protestih v Iranu,

— ob upoštevanju izjave uradne govorke Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) z dne 21. novembra 2019 o dogajanju v Iranu,

— ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 12. aprila 2018 o podaljšanju omejevalnih ukrepov za nadaljnjih 12 mesecev zaradi hudih kršitev človekovih pravic v Iranu,

— ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic,

— ob upoštevanju ustreznih smernic EU o smrtni kazni ter o mučenju in drugih krutih, nečloveških ali poniževalnih kaznih ali ravnanju, pa tudi smernic EU o človekovih pravicah glede svobode izražanja na spletu in drugje,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o strategiji EU do Irana po jedrskem sporazumu ([2]),

— ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine OZN št. 73/181 z dne 17. decembra 2018 o razmerah na področju človekovih pravic v Islamski republiki Iran,

— ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Islamski republiki Iran z dne 30. januarja 2019,

— ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,

— ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (MPDPP) iz leta 1966, katerega država pogodbenica je tudi Iran,

— ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,

A. ker je več deset tisoč ljudi iz vsega Irana in vseh delov družbe uveljavilo svojo temeljno pravico do svobode zbiranja ter izrazilo nezadovoljstvo zaradi gospodarskih razmer, ki jih je povzročilo povečanje cen goriva za vsaj 50 %, v največjih nemirih v zadnjih 40 letih;

([1]) Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0019.
([2]) UL C 215, 19.6.2018, str. 86.

četrtek, 19. december 2019

B. ker so iranske varnostne sile kljub stalnim mednarodnim pozivom k zadržanosti uporabile nesorazmerna sredstva in silo proti protestnikom; ker so iranske varnostne sile po poročanju civilne družbe streljale na neoborožene protestnike, ki niso predstavljali neposredne grožnje, in to domnevno z namenom, da bi jih ubile;

C. ker so bile po navedbah organizacije Amnesty International med protesti ubite najmanj 304 osebe, tudi otroci, še veliko več pa je bilo ranjenih, in ker je bilo aretiranih več tisoč protestnikov, pa tudi novinarjev, zagovornikov človekovih pravic in študentov; ker iranske oblasti niso objavile uradnega števila mrtvih, trupel žrtev pa nočejo predati njihovim svojcem;

D. ker so iranske oblasti 16. novembra 2019 za pet dni skoraj popolnoma onemogočile internetne komunikacije in s tem prekinile skoraj vse načine spletnega komuniciranja za osebe v Iranu ter preprečile vsakršen tok informacij v zvezi z nasilno represijo; ker je onemogočanje internetnih komunikacij kršitev temeljne pravice do dostopa do informacij, ki pomeni nesorazmerno omejevanje svobode izražanja in je postalo stalen način delovanja oblasti;

E. ker v svoji resoluciji z dne 25. oktobra 2016 o strategiji EU do Irana po jedrskem sporazumu ([3]) poudarja pomen spoštovanja smernic EU o človekovih pravicah, tudi za zagovornike človekovih pravic, v odnosih med EU in Iranom;

F. ker so zagovorniki človekovih pravic, novinarji, odvetniki in spletni aktivisti v Iranu še vedno tarče nadlegovanja, samovoljnih aretacij, pridržanja in pregona zaradi svojega dela; ker so iransko obveščevalno ministrstvo in druge sile začeli ostro zatirati civilno družbo; ker je 77 pripadnikov reformistične opozicije, v glavnem članov stranke Fronta za sodelovanje, v izjavi za javnost obsodilo pretirano uporabo sile pri zatiranju protestov; ker jih je bilo nekaj izmed njih privedenih pred iransko sodišče, saj naj bi „širili propagando zoper Islamsko republiko“, Mohamed Kjanuš Rad in Mehdi Mahmudian pa sta bila aretirana;

G. ker iranska sodišča pogosto ne zagotovijo poštenega sojenja ter ne dovolijo dostopa do pravnega svetovanja in obiskov predstavnikov konzulatov, OZN ali humanitarnih organizacij, dovolijo pa, da se kot dokaz uporabljajo z mučenjem pridobljena priznanja; ker ne obstajajo neodvisni mehanizmi za zagotavljanje odgovornosti v sodstvu in ker še vedno obstajajo resni pomisleki glede politizacije sodnikov, zlasti tistih, ki predsedujejo revolucionarnim sodiščem;

H. ker je mnogo oseb z dvojnim državljanstvom EU/Iran pridržanih zaradi svojega aktivizma v zvezi s človekovimi pravicami ali svojega akademskega dela; ker sta dva francoska raziskovalca zaprta v Iranu od junija 2019, in sicer Fariba Adelkhah ter, kot je bilo nedavno potrjeno, Roland Marchal;

1. izraža sožalje družinam žrtev; ranjenim osebam želi čimprejšnje okrevanje;

2. obžaluje zelo razširjeno in nesorazmerno uporabo sile, ki jo Iran uporablja proti nenasilnim protestnikom, ki zgolj uveljavljajo svoje pravice do svobode izražanja, združevanja in mirnega zbiranja; poudarja, da takšno ravnanje ni sprejemljivo, in iranske oblasti poziva, naj objavijo skupno število smrtnih žrtev in pridržanih, izvedejo hitre, nepristranske, neodvisne in transparentne preiskavo o obtožbah nesorazmerne uporabe sile, vključno z neposrednim zatiranjem protestnikov s strani varnostnih sil, ter poskrbijo, da bodo storilci odgovarjali za povzročeno nasilje;

3. zahteva, da se brezpogojno izpustijo vsi protestniki, zagovorniki človekovih pravic in novinarji, ki so trenutno v priporu v Iranu zaradi uveljavljanja svojih legitimnih pravic do svobode izražanja in svobode zbiranja; poleg tega zahteva, da oblasti vsem družinam sporočijo, kje so pridržani njihovi sorodniki, ter poziva, naj se odvetnikom in mednarodnim opazovalcem omogoči neoviran dostop do vseh, ki so bili pridržani med protesti, ter naj se o identiteti zapornikov obvesti mednarodna skupnost; ponavlja pozive Parlamenta k izpustitvi Nazanin Zaghari-Ratcliffe in številni drugi, ki so bili nezakonito pridržani;

([3]) UL C 215, 19.6.2018, str. 86.

4. odločno obsoja odločitev Irana, da onemogoči internetni dostop do globalnih omrežij, kar je iranskim državljanom preprečilo komunikacijo in prost pretok informacij; poudarja, da so takšni ukrepi očitna kršitev svobode govora; poziva iranske oblasti, naj odpravijo vse blokade spletnih komunikacij in storitev;

5. poudarja, da je treba vedno spoštovati temeljne pravice, kot sta svoboda izražanja in zbiranja, ter poziva iranske oblasti, naj spoštujejo svoje mednarodne obveznosti, tudi v okviru MPDPP;

6. poziva OZN, zlasti njen Svet za človekove pravice, naj nemudoma sproži celovito preiskavo o dogodkih v zadnjih tednih, in sicer pod vodstvom posebnega poročevalca OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Iranu, da bi preiskali obtožbe o hudih kršitvah človekovih pravic v tej državi od začetka protestov, ter poziva Iran, naj preiskovalcem omogoči poln in neomejen dostop;

7. opozarja na svojo resolucijo z dne 19. septembra 2019; globoko obžaluje, ker ni napredka v primerih oseb z dvojnim državljanstvom EU/Iran, ki so pridržane v Iranu; poziva iranske oblasti, naj nemudoma izpustijo Rolanda Marchala in Faribo Adelkhah, pa tudi vse zagovornike človekovih pravic, ki so bili zaprti in obsojeni zgolj zato, ker so uveljavljali svoje pravice do svobode izražanja, svobode združevanja in mirnega zbiranja;

8. poziva EU in podpredsednika/visokega predstavnika, naj v dvostranskih in večstranskih forumih, zlasti pa v političnem dialogu na visoki ravni med EU in Iranom, še naprej načenjata vprašanja človekovih pravic z iranskimi oblastmi;

9. ponovno poudarja, da v celoti podpira dobitnika nagrade Saharova Nasrin Sotudeh in Džafarja Panahija; obžaluje, da je Nasrin Sotudeh, ki prestaja kazen 33 let zapora in 148 udarcev z bičem, še vedno v zaporu, ter vztraja, naj se jo takoj in brezpogojno izpusti; poziva iranske oblasti, naj prekličejo prepoved potovanja, ki za Džafarja Panahija velja od leta 2010;

10. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje delovanje, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, vrhovnemu vodji Islamske republike Iran, predsedniku Islamske republike Iran in poslancem iranske skupščine.